

K17U 0601

Reg. No. : .....

Name : .....

IV Semester B.A. Degree (CBCSS – Reg./Supple./Imp.)
Examination, May 2017
(2014 Admn. Onwards)
Core Course in Sanskrit
4B06 SKT : GADYASAHITYAM

Time : 3 Hours

Max. Marks : 40

सूचना : सर्वे प्रश्नाः संस्कृतभाषयैव समाधेयाः। देवनागरीलिपिरुपयोक्तव्या।

- I. वाक्येन वाक्याभ्यां वा दशानामुत्तरं लिखत। (10×1=10)
- 1) गद्यकाव्यस्य भेदौ कौ ?
  - 2) बाणविरचितौ ग्रन्थौ कौ ?
  - 3) 'प्रायेण हि पक्षिणः पशवश्च भयाहारनिद्रासंज्ञामात्रवेदिनो भवन्ति' - क एवं वदति ? कदा ?
  - 4) वासवदत्ता केन विरचिता ? कस्मिन् विभागे अन्तर्भवति ?
  - 5) बाणभट्टः कस्मिन् राज्ये कस्य राज्ञः सभां अलंकार ?
  - 6) जाबालिः कस्य पिता आसीत् ?
  - 7) 'स्वस्थैवाविनयस्य फलमनेनानुभूयते' - कः कमुद्दिश्यैवं अवादीत् ?
  - 8) वैशम्पायनः कथं जाबालेराश्रमं प्राप्तः ?
  - 9) विहङ्गराजेन पठिता आर्या का ?
  - 10) गद्यं कवीनां निकषं वदन्तीत्यस्य आशयः कः ?
  - 11) कादम्बर्याः उत्तरभागः केन शचितः ?
  - 12) विदिशा कस्य राजधानी आसीत् ?
- II. द्वे व्याख्यात। (3×2=6)
- 13) मां तु स्वल्पत्वाद्भयसंपिण्डिताङ्गत्वात्सावशेषत्वाच्चायुषः कथमपि पक्षसंपुटान्तरगतं नालक्षयत्।
उपरतं चतमवनितले शिथिलशिरोधरमधोमुखममुञ्चत्। अहमपि तञ्चरणान्तरे निवेशितशिरोधरो
निभृतमङ्कनिलीनस्तेनैव सहापतम्॥

P.T.O.

- 14) अनया च कालकलया सुदूरमतिक्रान्तः स पापकृदिति परिकलय्य किञ्चिदुन्नमितकन्धरो भयचकितया हशा दिशोऽवलोक्य नृणेऽपि चलति पुनः प्रतिनिवृत्त इति तमेव पदे पदे पापकारिणमुत्प्रेक्षमाणो निष्क्रम्य तस्मात् तमालतरुमूलात् सलिलसमीपं सर्तुं प्रयत्नमकरवम् ॥
- 15) अहो प्रभावस्तपसाम्। इयमस्य शान्तापि मूर्तिरुत्पत्कनकावदाता परिस्फुरन्ती सौदामिनीव चक्षुषः प्रतिहन्ति तेजांसि। सततमुदासीनापि महाप्रभावतया भयमिवोपजनयति प्रथमोपगतस्य। शुष्कनलकाशकुसुमनिपतितानलचटुलवृत्ति नित्यमसहिष्णु तपस्विनां तनुतपसां अपि तेजः प्रकृत्या भवति।
- 16) अपरसागराम्भसि पतिते दिवसकरे वेगोत्थितमम्भःसीकरनिकरमिव तारागणमम्बरमधारयत्। अचिराच्च सिद्धकन्याकाविक्षिप्तसन्ध्यार्चनकुसुमशबलमिव तारकितं वियदराजत। क्षणेन चोन्मुखेन मुनिजनेनोर्ध्वविप्रकीर्णैः प्रणामाञ्जलिसलिलैः क्षाल्यमान इवागलदखिलः सन्ध्यारागः ॥

III. चतुर्णां लघूपन्यासं लिखत।

(3×4=12)

- 17) सन्ध्यावर्णनम्।
 18) हारीतः।
 19) शूद्रकः।
 20) शबरसेनापतिः।
 21) शुकोत्पत्तिः।
 22) अगस्त्याश्रमः।

IV. द्वे उपन्यस्यत।

(6×2=12)

- 23) 'बाणोच्छिष्टं जगत्सर्वं' इत्युक्तेः साधुतां समग्रं शोधयत।

अथवा

बाणस्य वर्णनापाटवं पम्पावर्णनानुसारं समर्थयत।

- 24) शुकप्रशंसां यथाग्रन्थं निरूपयत।

अथवा

जाबालेराश्रमं बाणोक्तरीत्या वर्णयत।